

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

GUIA DE L'ESTUDIANT 2016-2017

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES
**MÀSTER UNIVERSITARI EN PSICOLOGIA
GENERAL SANITÀRIA**

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
PLA D'ESTUDIS	5
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DEL MÀSTER	7
Avaluació en Psicologia de la Salut. Models i Tècniques Avançades	8
Diagnòstic en Psicologia de la Salut. Models i Tècniques Avançades	11
Fonaments Científics i Professionals de la Psicologia Sanitària	14
Habilitats Terapèutiques del Psicòleg General Sanitari	17
Pràctiques Externes I	20
Psicoteràpia i Tècniques Avançades d'Intervenció Psicològica I	22
Psicoteràpia i Tècniques Avançades d'Intervenció Psicològica II	25
ASSIGNATURES D'ESPECIALITATS	28
Atenció i Intervenció en Transtorns de l'Espectre Autista	29
Intervenció Familiar Sistèmica	31
Intervenció Neuropsicològica	33
Intervenció Psicoterapèutica a través de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació	35
Psicooncologia	37

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis de la titulació que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, al Campus Virtual, al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tot el temps que estudiaràs aquí.

Eduard Ramírez Banzo

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereix les titulacions oficials següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació
- Grau en Llengües Aplicades i Traducció
- Grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària amb Menció en Llengua anglesa (Programa Millora i Innovació de la Formació de Mestres)
- Màster Universitari en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania
- Màster Universitari en Educació Inclusiva
- Màster Universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes (Especialitat en Educació Física)
- Màster Universitari en Innovació en Didàctiques Específiques
- Màster Universitari en Pedagogia Montessori (0-6 anys)
- Màster Universitari en Traducció Especialitzada
- Màster Universitari en Pedagogia Musical 0-12

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha sis departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- Director: Jordi Martí i Feixas

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- Director: Albert Juncà i Pujol

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- Directora: M. Àngels Verdaguer i Pajerols

Departament de Pedagogia

- Directora: Ixaso Tellado Ruiz de Gauna

Departament de Psicologia

- Director: José Ramón Lago Martínez

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- Director: Marcos Cánovas Méndez

Òrgans de govern

El Consell de Govern

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directores i les directores de Departament
- Un estudiant escollit entre els delegats de les titulacions que s'imparteixen al centre
- Un membre claustral del personal d'administració i serveis
- Un membre claustral del personal docent i investigador assignat al centre

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat que té delegades executivament les funcions del Consell de Govern del centre i, en general, les que són pròpies del seguiment ordinari i execució dels acords del Consell de Govern. El consell es reuneix de forma plenària i per comissions (ple de titulacions, ple de departaments i altres).

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directores i les directores de Departament

L'equip de deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, les persones coordinadores de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Eduard Ramírez i Banzo, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Jordi Chumillas i Coromina, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Anna Vallbona i González, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Anna Gómez i Mundó, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- M. Teresa Julio i Giménez, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació i de Llengües Aplicades i Traducció
- Pilar Prat i Viñolas, coordinadora dels estudis de Psicologia
- Mariona Casas i Deseuras, coordinadora del doble grau en Mestre d'Educació Infantil / Mestre d'Educació Primària (Pla de millora)
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters

CALENDARI ACADÈMIC

Inici de la docència del curs 2016-2017

12 de setembre de 2016

- Inici de les classes de tots els cursos del grau en CAFE, tots els cursos del grau Psicologia, els 2ns, 3rs i 4ts dels graus d'Educació Social, Mestre Educació Infantil i Primària i el 2n, 3r i 4t del Pla de Millora de Mestres.

19 de setembre de 2016

- Inici del curs dels estudiants en Traducció i Interpretació.

26 de setembre de 2016

- Inici del curs dels estudiants de 1r del grau en Psicologia.

26 de setembre de 2016

- Inici del curs dels estudiants de 1r dels graus en Mestre en Educació Infantil i Primària, Pla de Millora i Educació Social.

Vacances de Nadal

- Del 23 de desembre de 2016 al 8 de gener de 2017, ambdós inclosos.

Vacances de Setmana Santa

- Del 10 al 17 d'abril de 2017, ambdós inclosos

Dies festius

- Dimecres, 12 d'octubre de 2016 - El Pilar
- Dilluns, 31 d'octubre - Pont
- Dimarts, 1 de novembre - Tots Sants
- Dilluns, 5 de desembre de 2016 - Pont
- Dimarts, 6 de desembre de 2016 - La Constitució
- Dijous, 8 de desembre de 2016 - La Puríssima
- Dilluns, 5 de juny de 2017 - Dilluns de Pasqua Granada (festiu pendent d'aprovació)
- Dissabte, 24 de juny de 2017 - Sant Joan
- Dimecres, 5 de juliol de 2017 - Sant Miquel (festa local)
- Dilluns, 11 de setembre de 2017 - Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria

Obligatòria (OB)

Optativa (OP)

Treball de Fi de Màster (TFM)

Pràctiques Externes (PE)

Mòduls	Matèries	Assignatures	Crèdits	Tipus	Curs
Bàsic	Fonaments Científics i Professionals de la Psicologia Sanitària	Fonaments Científics i Professionals de la Psicologia Sanitària	6,0	OB	1
Específic	Entrenament en Habilitats Bàsiques del Psicòleg General Sanitari	Habilitats Terapèutiques del Psicòleg General Sanitari	6,0	OB	1
		Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut	Avaluació en Psicologia de la Salut. Models i Tècniques Avançades	6,0	OB
	Intervenció en Psicologia de la Salut	Diagnòstic en Psicologia de la Salut. Models i Tècniques Avançades	6,0	OB	1
		Psicoteràpia i Tècniques Avançades d'Intervenció Psicològica I	6,0	OB	1
		Psicoteràpia i Tècniques Avançades d'Intervenció Psicològica II	6,0	OB	1
Aplicat	Àmbits Específics d'Aplicació de la Psicologia Sanitària	Atenció i Intervenció Psicològica Primerenca en Transtorns del Desenvolupament	3,0	OP	1
		Intervenció Neuropsicològica	3,0	OP	1
		Intervenció Familiar Sistèmica	3,0	OP	1
		Intervenció Psicoterapèutica a través de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació	3,0	OP	1
		Psicoteràpia Sexual	3,0	OP	1
		Cures Pal·liatives i Dol	3,0	OP	1
		Psicooncologia	3,0	OP	1
		Atenció i Intervenció en Transtorns de l'Espectre Autista	3,0	OP	1
Pràctiques Externes	Pràctiques Externes	Pràctiques Externes I	12,0	PE	1
		Pràctiques Externes II	18,0	PE	2
Treball de Fi de Màster	Treball de Fi de Màster	Treball de Fi de Master	12,0	TFM	2

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DEL MÀSTER

Avaluació en Psicologia de la Salut. Models i Tècniques Avançades

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Vilardell Molas

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquest mòdul és conèixer en profunditat els processos i eines per avaluar i diagnosticar l'ampli ventall de problemes de salut mental que es poden manifestar llarg del cicle vital; infància, adolescència, adultesa i vellesa. Tanmateix s'analitzaran els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut mental. L'estudi de les característiques clíniques, la classificació, diagnòstic i etiologia dels trastorns mentals és un dels objectius bàsics del Màster de PGS. Aquest mòdul pretén actualitzar els coneixements bàsics en Psicopatologia i avaluació que s'adquireixen en el grau.

RESULTATS D'APRENTATGE:

? Avalua i diagnostica segons criteris de classificacions nosològiques actuals, en trastorns i problemes de comportament, d'acord al concepte de salut integral. ? Aplica correctament els diferents models existents a la pràctica de la psicologia de la salut. ? Integra, interpreta i realitza els diferents tipus d'informes en el procés d'avaluació i diagnòstic. ? Aplica correctament les tècniques d'entrevista i les diferents proves psicomètriques. ? Formula una entrevista clínica que permet recollir la història clínica del pacient. ? Aplica correctament les diferents proves psicomètriques que participen en l'elaboració del diagnòstic. ? Realitza informes d'exploració i diagnòstic en psicologia de la salut. ? Diagnostica segons criteris de classificacions nosològiques actuals. ? Avalua de forma global els processos d'aprenentatge duts a terme d'acord a les planificacions i objectius plantejats i estableix mesures de millora individual i d'equip. ? Avalua pràctiques professionals en contextos emergents i globals i proposa línies d'intervenció ajustades a les diferents realitats. ? Comprèn i aplica coneixements avançats dels aspectes teòrics i pràctics en contextos de recerca científica i tecnològica. ? Avalua i selecciona la teoria científica adequada i la metodologia precisa per formular judicis incloent una reflexió sobre la responsabilitat social ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas. ? Transmet d'una manera clara i sense ambigüitats resultats procedents de la investigació científica i tecnològica així com els fonaments més rellevants sobre els quals se sustenten.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Models i tècniques avançades d'avaluació i diagnòstic en psicopatologia infanto juvenil. Primera i segona infància Tema 1. Factors de risc i factors protectors en el desenvolupament infantil Tema 2. Sistemes de classificació; CD 0?3, CIE 10, DSM V Tema 3. Avaluació i diagnòstic del nadó ? Característiques generals de període neonatal ? Avaluació del comportament neonatal Tema 4. Avaluació i diagnòstic de l'infant dels 0?2 anys Tema 5. Avaluació i diagnòstic de l'infant 3?6 anys Tema 6. Avaluació i diagnòstic dels trastorns psicopatològics dels 6 als 18 anys: conductes de risc a l' adolescència, TEA, D.I.,

trastorns aprenentatge, TDAH, trastorns de conducta, trastorns d'ansietat i TOC, depressió, suïcidi, conductes autolesives, trastorns comportament alimentari, maltractament i trauma, etc. Bloc 2. Models i tècniques avançades d'avaluació i diagnòstic en psicopatologia d'adults Tema 1. Introducció a l'avaluació i diagnòstic en psicopatologia d'adults Tema 2. Sistemes de classificació (CIE-10, DSM-5) Tema 3. Avaluació de trastorns d'ansietat, de l'estat d'ànim, somatomorfs, adaptatius i alimentaris Tema 4. Trastorns de la personalitat i trastorn mental greu Tema 5. Trastorns de consum de substàncies i control dels impulsos Bloc 3. Models i tècniques avançades d'avaluació i diagnòstic en psicopatologia de la vellesa Tema 1. Cronicitat, envelliment i discapacitat Tema 2. Avaluació psicològica de la cronicitat, l'envelliment i la discapacitat Tema 3. Avaluació neurocognitiva i conductual de la cronicitat, l'envelliment i la discapacitat

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen.

Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments:

Sistema d'avaluació Ponderació

Assistència i participació en Seminaris, estudi de casos, debats, 20%

Activitats de simulació i exposició, entrevista, role playing, 40%

Redacció d'informes 30%

Autoavaluació Competències assignatura 10%

BIBLIOGRAFIA:

Alonso Tapia, J. (2004). Evaluación psicológica : coordinadas, procesos y garantías Madrid: Ediciones UAM.

American Psychiatric Association (2000). DSM-IV-TR. Manual de diagnóstico estadístico de los trastornos mentales. Barcelona: Masson.

Barrio, Victoria del (2002). Evaluación psicológica en la infancia y la adolescencia . Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.

Barrio, María Victoria del (2003). Evaluación psicológica aplicada a diferentes contextos. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.

Belloch, A. (2002) Manual de psicopatología, vol. I i II. Madrid: McGraw-Hill.

Buela-Casal, Gualberto Sierra, Juan Carlos (1997). Manual de evaluación psicológica: fundamentos, técnicas y aplicaciones . Madrid: Siglo Veintiuno de España.

Caballo, E.; Simón, M.A. (2001). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente: trastornos generales. Madrid: Pirámide.

Caballo, E.; Simón, M.A. (2002). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente: trastornos específicos. Madrid: Pirámide.

Caballo, Vicente E. (cop. 2006). Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos : trastornos de la edad adulta e informes psicológicos . Madrid: Pirámide.

Carrasco, M.A., Ramírez, I.M., & del Barrio, V. (2013). Evaluacion Clínica: Diagnóstico, formulación y contrastación de los trastornos psicológicos. Madrid: Sanz y Torres.

CIE 10, (1992). Trastornos mentales y del comportamiento; descripciones clínicas y pautas para el diagnóstico. Madrid: Meditor.

Clasificación Diagnòstica: 0?3 (1998). Clasificación diagnostica de la salud mental y los desórdenes en el desarrollo de la infancia y la niñez temprana. Buenos Aires: Paidós.

Comeche, M. I., i Vallejo, M. A. (2012). Manual de terapia de conducta en la infància (2a. Ed.). Madrid: Dykinson.

Diagnòstic en Psicologia de la Salut. Models i Tècniques Avançades

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Vilardell Molas

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquest mòdul és conèixer en profunditat els processos i eines per avaluar i diagnosticar l'ampli ventall de problemes de salut mental que es poden manifestar llarg del cicle vital; infància, adolescència, adultesa i vellesa. Tanmateix s'analitzaran els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut mental. L'estudi de les característiques clíniques, la classificació, diagnòstic i etiologia dels trastorns mentals és un dels objectius bàsics del Màster de PGS. Aquest mòdul pretén actualitzar els coneixements bàsics en Psicopatologia i avaluació que s'adquireixen en el grau.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- ? Avalua i diagnostica segons criteris de classificacions nosològiques actuals, en trastorns i problemes de comportament, d'acord al concepte de salut integral.
- ? Aplica correctament els diferents models existents a la pràctica de la psicologia de la salut.
- ? Integra, interpreta i realitza els diferents tipus d'informes en el procés d'avaluació i diagnòstic.
- ? Aplica correctament les tècniques d'entrevista i les diferents proves psicomètriques.
- ? Formula una entrevista clínica que permet recollir la història clínica del pacient.
- ? Aplica correctament les diferents proves psicomètriques que participen en l'elaboració del diagnòstic.
- ? Realitza informes d'exploració i diagnòstic en psicologia de la salut.
- ? Diagnostica segons criteris de classificacions nosològiques actuals.
- ? Avalua de forma global els processos d'aprenentatge duts a terme d'acord a les planificacions i objectius plantejats i estableix mesures de millora individual i d'equip.
- ? Avalua pràctiques professionals en contextos emergents i globals i proposa línies d'intervenció ajustades a les diferents realitats.
- ? Comprèn i aplica coneixements avançats dels aspectes teòrics i pràctics en contextos de recerca científica i tecnològica.
- ? Avalua i selecciona la teoria científica adequada i la metodologia precisa per formular judicis incloent una reflexió sobre la responsabilitat social ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas.
- ? Transmet d'una manera clara i sense ambigüitats resultats procedents de la investigació científica i tecnològica així com els fonaments més rellevants sobre els quals se sustenten.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Models i tècniques avançades d'avaluació i diagnòstic en psicopatologia infanto juvenil. Primera i segona infància

Tema 1. Factors de risc i factors protectors en el desenvolupament infantil Tema 2. Sistemes de classificació; CD 0?3, CIE 10, DSM V

Tema 3. Avaluació i diagnòstic del nadó

? Característiques generals de període neonatal

? Avaluació del comportament neonatal

Tema 4. Avaluació i diagnòstic de l'infant dels 0?2 anys Tema 5. Avaluació i diagnòstic de l'infant 3?6 anys

Tema 6. Avaluació i diagnòstic dels trastorns psicopatològics dels 6 als 18 anys: conductes de risc a l'adolescència, TEA, D.I., trastorns aprenentatge, TDAH, trastorns de conducta, trastorns d'ansietat i TOC, depressió, suïcidi, conductes autolesives, trastorns comportament alimentari, maltractament i trauma, etc.

Bloc 2. Models i tècniques avançades d'avaluació i diagnòstic en psicopatologia d'adults

Tema 1. Introducció a l'avaluació i diagnòstic en psicopatologia d'adults Tema 2. Sistemes de classificació (CIE?10, DSM?5)

Tema 3. Avaluació de trastorns d'ansietat, de l'estat d'ànim, somatomorfs, adaptatius i alimentaris

Tema 4. Trastorns de la personalitat i trastorn mental greu

Tema 5. Trastorns de consum de substàncies i control dels impulsos

Bloc 3. Models i tècniques avançades d'avaluació i diagnòstic en psicopatologia de la vellesa

Tema 1. Cronicitat, envelliment i discapacitat

Tema 2. Avaluació psicològica de la cronicitat, l' envelliment i la discapacitat Tema 3. Avaluació neurocognitiva i conductual de la cronicitat, l' envelliment i la discapacitat

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen.

Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments:

Sistema d'avaluació Ponderació

Assistència i participació Seminaris, estudi de casos, debats,? 20%

Activitats de simulació i exposició Entrevista, role?playing,? 40%

Redacció d'informes 30%

Autoavaluació Competències assignatura 10%

BIBLIOGRAFIA:

- Comeche, M. I., Diaz, MI i Vallejo, M. A. (1995). Cuestionarios, inventarios y escales: ansiedad, depresión y habilidades sociales. Madrid: Fundación Universidad?Empresa (Colección: Terapia de conducta y Salud)
- Costas, C. (2003). Avaluació psicològica del desenvolupament infantil: des del naixement fins als sis anys. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona
- Christophersen, E.R. & Mortweet, S.L. (Eds.) (2009). Treatments That Work With Children: Empirically Supported Strategies for Managing Childhood Problems. Washington: American Psychological Association.
- Ezpeleta, L. (2001). La entrevista diagnòstica con niños y adolescentes. Madrid: Síntesis Ezpeleta, L. (2005). Factores de riesgo en psicopatología del desarrollo. Barcelona: Masson. Ezpeleta, L. Y Toro, J. (en prensa). Psicopatología del desarrollo. Madrid: Pirámide.
- Fernández Ballesteros, R. (2003) Encyclopedia of psychological assessment . London, Sage.
- Fernández?Ballesteros, Rocío (2011). Buenas prácticas y competencias en evaluación psicológica : el sistema interactivo multimedia de aprendizaje del proceso de evaluación (SIMAPE) . Madrid: Pirámide.
- Fernández Ballesteros, Rocío (2011). Evaluación psicológica : conceptos, métodos y estudio de casos (2a ed. renovada). Madrid: Pirámide
- Gradillas, V. i Gradillas, V. (2006). La entrevista Clínica. Barcelona: Ars Médica.
- Gutiérrez Rosado, Teresa (cop. 2003). Instrumentos de evaluación en psicología de la salud . Madrid: Alianza.
- Guías de pràctica clínica del Sistema Nacional de Salud <http://portal.guiasalud.es>
- Guías de pràctica clínica del National Institute for Health and Care Excellence <http://guidance.nice.org.uk>
- Hunsley, J. & Mash, E.J. (2008). Assessments that Works. New York: Oxford University Press.
- Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales : DSM?5 (cop. 2014) (5a ed.). Madrid, [etc.]: Médica Panamericana.
- Muñoz López, Manuel (cop. 2002). Instrumentos de evaluación en salud mental . Madrid: Pirámide.
- Muñoz López, Manuel (DL 2003). Manual práctico de evaluación psicológica clínica . Madrid: Editorial Síntesis.
- Nathan, P.E. & Gorman, J.M. (Eds.) (2007). A Guide to Treatments that Work (3rd. Ed.). New York: OxfordUniversity Press.
- Organización Mundial de la Salud (2001). Clasificación multiaxial de los trastornos psiquiátricos en niños y adolescentes CIE?10. Madrid: Médica Panamericana.
- Perpiñá, Conxa (cop. 2012). Manual de la entrevista psicológica : saber escuchar, saber preguntar . Madrid: Pirámide.
- Rutter, M.; Bishop, D. et al. (2008). Rutter's Child and Adolescent Psychiatry (fifth edition). Maldon (USA): Blackwell Publishing.

Fonaments Científics i Professionals de la Psicologia Sanitària

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Esther Pertusa Venteo

OBJECTIUS:

L'objectiu general d'aquest mòdul és que l'estudiant construeixi un concepte de salut integral, que d'acord amb les directrius de l'OMS comprèn els factors psicològics, biològics, culturals i socials que ajuden a les persones i les comunitats a millorar el seu benestar, incrementant el seu coneixement i influint en les seves actituds i conductes. Els objectius específics inclouen ajudar l'alumne a familiaritzar-se amb el marc d'actuació del psicòleg general sanitari, conèixer els fonaments de la bioètica aplicada a la psicologia sanitària, prendre decisions sobre com i quan cal derivar a l'usuari cap a un especialista adequat, tenir la informació sobre la normativa vigent en l'àmbit sanitari i els seus sistemes i normes de gestió de la qualitat i desenvolupar les habilitats necessàries per emprendre activitats d'emprenedoria en l'àmbit de la psicologia sanitària. Igualment, el mòdul impulsarà el desenvolupament de competències per a la creació d'empreses.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- ? Integra els diferents nivells d'anàlisi del comportament humà des de la seva naturalesa biològica, psicològica i sociohistòricocultural.
- ? Relaciona els sistemes i les normes de l'activitat sanitària.
- ? Descrici l'organització del sistema de salut i els diferents dispositius que el formen, així com les connexions i els fluxos de derivació entre els sistemes sanitari, educatiu, jurídic, de protecció i de serveis socials.
- ? Coneix i aplica la legislació vigent sobre protecció de dades.
- ? Integra i aplica les diferents fonts normatives vigents relacionades amb la pràctica ètica de la professió les directrius de l'OMS.
- ? Discrimina quins mètodes i dissenys d'investigació són més apropiats per donar resposta a una hipòtesi.
- ? Identifica i coneix els àmbits d'aplicació de la psicologia general sanitària.
- ? Integra i relaciona els diferents processos (legislació i gestió administrativa) involucrats en la creació d'un pla d'empresa.
- ? Desenvolupa processos metacognitius i de reflexió crítica en relació al desenvolupament personal i a l'exercici de la professió.
- ? Mostra actituds de respecte cap a la diversitat lingüística, social i cultural.
- ? Planifica activitats relacionades amb la promoció de la salut de forma adequada als objectius i destinataris.
- ? Comprèn i aplica coneixements avançats dels aspectes teòrics i pràctics en contextos de recerca científica i tecnològica.

CONTINGUTS:

A.FONAMENTS PROFESSIONALS

Bloc 1: Psicologia General Sanitària

Tema 1. Definició i fonaments de la Psicologia General Sanitària. Tema 2. Aproximació històrica a la Psicologia General Sanitària
Tema 3. Legislació i fonamentació científica de la Psicologia General Sanitària.
Tema 4. Ètica i deontologia en Psicologia General Sanitària. Tema 5. Processos involucrats en la creació d'un pla d'empresa

B.FONAMENTS CIENTÍFICS

Bloc 2. Factors biològics, clínics i psicosocials associats a malalties mèdiques cròniques.

Tema 6. Bases anatòmiques i fisiològiques de la conducta humana. Tema 7. Integració neuroendocrina i conducta humana.
Tema 8. Efecte de l'estrès en el sistema endocrí i immunològic. Tema 9. Psicossomàtica: Malalties de l'aparell digestiu, cardiovasculars, de l'aparell respiratòria, neurològiques, fibromiàlgia?
Tema 10. L'efecte dels trastorns psicològics i emocionals en diferents malalties.
Tema 11. Dissecció laboratori.

Bloc 3: Aplicacions de la psicopatologia a la pràctica general sanitària: metodologia i diagnòstic.

Tema 12. Marcs i models en psicologia clínica i psicologia de la salut.
Model bio?psico?social de la salut i el funcionament
Tema 13. Psicologia basada en l'evidència: Eficàcia terapèutica de les intervencions psicològiques. Metaanàlisi.
Tema 14. Història clínica: del símptoma al tractament. L'exploració psicopatològica: Concepte de nosologia i psicopatologia.
Tema 15. Concepte de normalitat. Psicopatologia i traducció de les diferents classificacions internacionals. Aspectes psicològics i psicosocials de la salut i la malaltia.
Tema 16. Casos pràctics: aprenentatge basat en resolució de casos clínics.

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen. Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments: Sistema d'avaluació Ponderació Assistència i participació Seminaris, estudi de casos, debats,? 20% Activitats de simulació i exposició Entrevista, role?playing,? 40% Redacció d'informes 30% Autoavaluació Competències assignatura 10%

BIBLIOGRAFIA:

Bermejo, V. (2007). Un nuevo Co?digo Deontolo?gico para los Psico?logos. Infocop. Online. 10?04?2007. http://www.infocop.es/view_article.asp?id=1327

American Psychological Association (2010). Ethical principles of psychologists and code of conduct (disponible en <http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx>).

Carrobbles, J. A. (2013). Psico?logo cl?n? ico (PIR) y Psico?logo general sanitario, todos somos necesarios. *Psicolog?a Conductual*, 1, 201?214.

Colegio Oficial de Psico?logos de Madrid (2011). *Et? ica y deontolog?a*

en la practica psicolog?ica (disponible en http://www.copmelilla.es/Downloads/pdf/guiaeticaydeontologia_copm.pdf). Chamarro, A. (coord.) (2007). *La e?tica del psico?logo*. Barcelona: UOC.
Del R?o, C. (2007). Dilemas e?ticos relacionados con la confidencialidad. *Informacio? Psicolog?ica*, 90,12?27.

Echeburu?a, E. Salaberr?a? , K. de Corral, P. y Cruz?Sa?ez, M. (2012). Funciones y a?mbitos de actuacio?n del psico?logo cl?n? ico y del psico?logo general sanitario: Una primera reflexio?n. *Behavioral Psychology / Psicolog?a Conductual*, 20, 423? 435.

Franca?Tarrago?, O. (2008). *Etica para psico?logos. Introduccio?n a la Psicoe?tica*. Bilbao: Descle?e de Brouwer. Francis, R.D. (2009). *Ethics for psychologists*. Chichester: BPS Blackwell.

Habilitats Terapèutiques del Psicòleg General Sanitari

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Àngel Serra Jubany

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura aprofundeix en la formació de les competències personals i interpersonals, vinculades amb la comunicació i la relació terapèutica. Com les habilitats per relacionar-se eficaçment amb els altres, l'empatia, la consideració positiva o l'aproximació genuïna vers els altres. Desenvolupa una visió complexa d'un mateix i dels altres, d'intel·ligència emocional i la multiculturalitat entre d'altres. Objectius ? Adquirir les habilitats professionals bàsiques per a la interacció directa amb els usuaris, tant en situacions diàdiques com de grup (comunicació, resolució de conflictes, facilitació de la confiança i la cooperació, etc.), així com amb altres professionals (treball en equip i en grups multidisciplinaris). ? Adquirir les habilitats necessàries per al maneig d'entrevistes en l'àmbit sanitari i les habilitats relatives a la redacció d'informes psicològics. ? Desenvolupar les habilitats relacionades amb l'ús de les tecnologies de la informació i la documentació en la tasca professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- ? Analitza, identifica i gestiona els prejudicis personals que poden interferir en la tasca professional i les capacitats personals i professionals pròpies en relació a diferents àmbits de la pràctica professional.
- ? Entén i aplica el concepte d'empatia i valora la seva importància en el procés d'intervenció.
- ? Reflexiona sobre la incidència de les emocions en la relació terapèutica i en el procés d'intervenció.
- ? Aplica correctament el concepte de congruència i autenticitat.
- ? Coneix les pautes generals per a gestionar les autorrevelacions.
- ? Escolta activament.
- ? Comprèn a les persones des del seu propi marc de referència.
- ? Comunica de la forma més idònia per a cada persona que s'entén la seva forma de pensar, sentir o actuar.
- ? Gestiona les emocions personals que poden interferir en el procés de la intervenció psicològica.
- ? Aplica procediments propis de la investigació científica en el desenvolupament de l'activitat formativa i professional.
- ? Utilitza adequadament el llenguatge oral (verbal i no verbal) en la interacció personal i professional.
- ? Aplica i integra les seves coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous incloent contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats.

CONTINGUTS:

---

1. CARACTERÍSTIQUES PERSONALS BÀSIQUES PER A L'EXERCICI DE LA PRÀCTICA CLÍNICA

- 2.1 La persona del terapeuta
- 2.2 Equilibri psicològic
- 2.2 Autoconeixement
- 2.3 Autoregulació emocional
- 2.3 Actituds i principis ètics
- 2.4 Habilitats de comunicació i relació interpersonal
- 2.5 Competència tècnica
- 2.6 Necessitats de supervisió clínica

2. LA RELACIÓ TERAPÈUTICA

- 1.1 Factors que intervenen en la relació terapèutica
- 1.2 L'aliança terapèutica
- 1.3 L'adhesió terapèutica
- 1.3 Els objectius psicoterapèutics
- 1.4 Factors comuns de les psicoteràpies
- 1.5 Autorevelacions en psicoteràpia

3. LES HABILITATS BÀSIQUES

- 3.1 Els prejudicis i l'acceptació del client
- 3.2 L'escolta activa: gestió del silenci, clarificació, paràfrasi, reflex i síntesi.
- 3.3 L'empatia
- 3.4 La gestió de les emocions
- 3.5 La congruència amb un mateix o autenticitat
- 3.6 La directivitat i la no directivitat
- 3.7 Habilitats del psicòleg infanto?juvenil
- 3.8 Situacions d'emergència

4. LA GESTIÓ DE LES DIFICULTATS DURANT EL PROCÉS D'INTERVENCIÓ

- 5.1 Queixes
- 5.2 Incompliment dels acords
- 5.3 Reticències davant l'aplicació del tractament o d'una tècnica específica
- 5.4 Pensaments de suïcidi
- 5.5 Comportaments agressius

6. ENTREVISTA CLÍNICA I SOCIAL

- 6.1 Tipus d'entrevista
- 6.2 Etapes de l'entrevista
- 6.3 Entrevista motivacional
- 6.4 Entrevista de comunicació del diagnòstic i / o lliurament de l'informe
- 6.5 Planificació o derivació del tractament

7. CUIDAR AL CUIDADOR

- 7.1 El cuidatge del terapeuta
- 7.2 Regulació de la empatia terapèutica
- 7.3 Prevenció burnout

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen.

Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments:

Sistema d'avaluació Ponderació

Assistència i participació, Seminaris, estudi de casos, debats,? 20%

Activitats de simulació i exposició, Entrevista, role?playing,? 40%

Assaig 15%

Redacció d' informes 15%

Autoavaluació 10%

BIBLIOGRAFIA:

Bados, A. & García Grau, E. (2011). Habilidades terapéuticas. UB. Publicació electrònica. <http://hdl.handle.net/2445/18382>.

Cervantes, E., Berjano, M.C. & Del Real, N. (2005). Competencias y habilidades del terapeuta para el ejercicio de la Psicología

Clinica. Dins Vicente Caballo (Eds.): Manual de evaluación clínica de los trastornos psicológicos: estrategias de evaluación, problemas infantiles y trastornos de ansiedad. Madrid: Ed. Pirámide.

FernándezZúñiga, Alicia (2014). Habilidades del terapeuta de niños y adolescentes. Madrid: Pirámide.

Gavino, A. (2005). Habilidades del terapeuta. Dins J.P. Espada, J. Olivares & F.X. Méndez (Coords.),

Terapia psicológica: Casos prácticos Madrid: Pirámide. pp. 23?46. Kottler, J. (2012). The therapist's Workbook. New Jersey: Wiley.

Kottler, J. A. & Carlson, J. (2014). On being a Master Therapist. New Jersey: Wiley.

Saldaña, C. (2008). Habilidades y competencias terapéuticas. Dins F.J. Labrador (Eds.). Técnicas de modificación de conducta. Madrid: Pirámide. pp. 643?658.

.

Pràctiques Externes I

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 12,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Àngel Serra Jubany

OBJECTIUS:

Les pràctiques són un element clau en la formació professional ja que permet als alumnes un contacte directe amb la realitat, i veure de forma aplicada els coneixements i continguts treballats en el conjunt del màster. A més, facilita el desenvolupament de les diferents competències previstes, de manera integral i globalitzada.

Les pràctiques volen ser una disciplina en acció, on l'alumne ha de desenvolupar formes científiques de pensar, de manera analítica i sintètica, aplicada i creativa, per facilitar el progrés científic i tecnològic continuat de la professió del psicòleg sanitari.

L'alumne haurà de desenvolupar activitats formatives en contextos professionals d'intervenció psicològica sanitària com el de conèixer les tècniques i els procediments per a l'abordatge dels problemes i els trastorns mentals, habilitats de caràcter transversal com la capacitat crítica i innovadora, interactuar en contextos globals, i mostrar habilitats de treball multidisciplinari dins de l'exercici del compromís i la responsabilitat. També reconèixer els casos i les situacions que siguin de la competència del psicòleg general sanitari i saber derivar a altres professionals els casos i situacions que sobrepassin la seva capacitat o àmbit de competència professional.

Atenent a aquestes finalitats generals, les pràctiques s'organitzen en dues estades als centres sanitaris (Pràcticum I i Pràcticum II), amb objectius diferenciats però a la vegada complementaris i consecutius.

El mòdul de Pràcticum té un total de 30 ECTS que es cursa en dos semestres.

El Pràcticum I es realitza durant el segon semestre del primer any amb 12 ECTS, i el Pràcticum II es cursa en el primer semestre del segon any amb 18 ECTS. D'aquesta manera els alumnes realitzen les seves pràctiques externes en un període d'un any (de febrer a desembre). El pla docent del mòdul de Pràcticum es basa fonamentalment en la realització d'activitats pràctiques externes de caràcter obligatori que l'estudiant durà a terme en centres sanitaris que compleixen la normativa vigent.

Amb caràcter general, les pràctiques externes professionalitzadores impliquen una activitat presencial als centres sanitaris amb un total de 650 hores, i la resta fins a les 750 hores (30 ECTS) corresponen a activitats formatives de treball autònom, elaboració de la memòria de pràctiques, seguiment i reflexió compartida a la universitat o mitjançant els canals virtuals.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- ? Aplica en les seves intervencions el concepte de salut integral, d'acord amb les directrius de l'OMS i considerant els aspectes ètics de la pràctica professional.
- ? Resol problemes propis de la psicologia general sanitària en el context de pràctiques i proposa processos de derivació segons correspongui.
- ? Desenvolupa correctament els processos d'avaluació i diagnòstic, així com també l'ús adequat dels instruments i tècniques de recollida de informació.
- ? Utilitza correctament les diferents fonts d'informació i els diferents recursos tecnològics propis de l'àmbit professional en el qual porta a terme les pràctiques respectant aspectes de confidencialitat.
- ? Participa en la redacció i comunicació d'informes psicològics mostrant comprensió de la profunditat i complexitat del comportament humà.
- ? Autoavalua i proposa millores de la seva actuació professional.
- ? Planifica i porta a terme processos d'intervenció psicològica adaptats als trastorns i casos específics de la unitat o centre de pràctiques i d'aspectes relacionats amb la promoció de la salut.
- ? Treballa en equip, complint amb les obligacions del seu rol i comunicant-se eficaçment amb els altres membres i amb altres professionals.
- ? Es desenvolupa correctament dins de l'organització o centre en què s'ha realitzat la pràctica i coneix els seus aspectes funcionals i organitzatius.
- ? Transmet d'una manera clara i sense ambigüitats resultats procedents de la investigació científica i tecnològica així com els fonaments més rellevants sobre els quals se sustenten.
- ? Mostra autonomia suficient per participar en projectes d'investigació i col·laboracions científiques o tecnològiques amb una alta component de transferència del coneixement.

AVALUACIÓ:

Avaluació de les pràctiques I

L'avaluació de l'assignatura de Pràctiques als centres és responsabilitat del tutor/a de la UVic-UCC i s'efectua a partir de dos instruments:

- ? L'estada al centre de pràctiques avaluada pel tutor/a de la UVic-UCC a partir dels informes d'avaluació i les entrevistes amb el tutor/a del centre (60%). La tutorització del centre de pràctiques té una participació molt important en l'avaluació de les competències de l'estudiant de pràctiques.
- ? La Memòria de Pràctiques, amb la descripció de l'assoliment dels indicadors corresponents (40%). La Memòria de Pràctiques del Màster són unes evidències que es van elaborant progressivament mentre es realitzen les pràctiques amb el suport del tutor del centre sanitari i la supervisió del tutor/a de la universitat, que justifiquen l'assoliment de tots els objectius.

Psicoteràpia i Tècniques Avançades d'Intervenció Psicològica I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Dolores Riesco Miranda

OBJECTIUS:

Presentació:

L'objectiu general d'aquest mòdul és saber identificar els factors de risc de les alteracions i trastorns mentals i aprendre a escollir i aplicar els tractaments basats en l'evidència científica per cadascun d'aquests. També es pretén aprofundir en la correcta administració de les diferents proves psicodiagnòstiques per a complementar diagnòstics i adquirir competències que permetin desenvolupar programes de prevenció com a intervencions psicològiques que són.

Objectius:

- Valorar en profunditat els factors psicològics, biològics i socials associats a les alteracions i trastorns mentals, així com els procediments per avaluar i intervenir-hi a nivell individual, grupal, familiar i/o comunitari.
- Conèixer els principals models psicopatològics dels trastorns mentals.
- Integrar els principals instruments d'avaluació i els processos de diagnòstic.
- Conèixer i saber aplicar els tractaments avançats de base empírica als diferents trastorns i alteracions mentals.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica els factors de risc i coneix els protocols adequats d'actuació en els diferents factors de risc.
- Coneix les tècniques, els procediments i protocols basats en l'evidència científica.
- Dissenyar programes d'intervenció psicològica de forma completa i en profunditat tenint en compte les característiques individuals i les característiques contextuais: entorn familiar, escolar i social.
- Aplica programes d'intervenció psicològica de forma correcta a partir de la revisió bibliogràfica sobre el tema i en base a evidències.
- Planifica, elabora i dissenya la intervenció psicoterapèutica de forma adequada en els trastorns mentals.
- Actualitza en profunditat els avenços en el tractament psicoterapèutic dels trastorns mentals.
- Dissenyar intervencions psicològiques preventives de forma correcta en psicologia de la salut.
- Coneix les intervencions psicològiques adequades en malalties cròniques, discapacitat i envelliment.
- Identifica línies d'innovació i recerca aplicades a l'àmbit d'estudi.
- Utilitza el llenguatge audiovisual i les seves diferents recursos, per expressar i presentar continguts

vinculats al coneixement específic de l'àmbit. ????

- Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament (individual i col·lectiu) coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què es disposa. ????
- Aplica i integra els seus coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous incloent contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats. ????
- Avalua i selecciona la teoria científica adequada i la metodologia precisa per formular judicis incloent una reflexió sobre la responsabilitat social ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas.

CONTINGUTS:

TEMA 1. Fenòmens mentals, conductes i expressions emocionals associades a les malalties mentals. Taxonomia dels Trastorns Mentals. DSM-V i models alternatius de classificació (NIMH).

TEMA 2. Models d'intervenció avançades en Psicologia de la Salut al llarg del cicle vital. Factors de risc en psicopatologia en el cicle vital. Aspectes transculturals. Discapacitat.

TEMA 3. Intervencions i tractaments psicològics basats en l'evidència i la seva aplicació a la pràctica clínica. Guies de pràctiques clíniques nacionals i internacionals.

TEMA 4. Psicofarmacologia. Conceptes bàsics de psicofarmacologia. Generalitats d'ansiolítics, antidepressius, antipsicòtics i eutimitzants. Efectes secundaris i colaterals.

TEMA 5. Trastorns d'ansietat. Trastorn de pànic i agorafòbia. Trastorn d'ansietat generalitzada. Trastorns fòbics. Models explicatius. Epidemiologia. Tècniques específiques d'avaluació. Tractaments eficaços.

TEMA 6. Trastorns de l'espectre obsessiu. Descripció clínica. Models explicatius. Epidemiologia. Factors de vulnerabilitat. Tècniques d'avaluació específiques. Tractaments eficaços.

TEMA 7. Adiccions/Noves addiccions. Descripció clínica. Factors de vulnerabilitat. Tècniques d'avaluació. Procés de canvi. Tractaments eficaços.

TEMA 8. Trastorns de l'estat d'ànim (I). Trastorns depressius i distímia. Descripció clínica. Epidemiologia. Factors de vulnerabilitat. Models explicatius. Tècniques d'avaluació. Tractaments eficaços.

TEMA 9. Trastorns de l'estat d'ànim (II). Trastorns bipolars. Descripció clínica. Epidemiologia. Factors de vulnerabilitat. Models explicatius. Tècniques d'avaluació. Tractaments eficaços.

TEMA 10: Trastorns psicòtics. Models explicatius. Descripció clínica. Factors de vulnerabilitat. Epidemiologia. Tècniques d'avaluació. Tractaments eficaços.

TEMA 11. Trastorns de la personalitat. Descripcions clíniques i classificació. Epidemiologia. Models explicatius. Tècniques d'avaluació. Tractaments eficaços.

TEMA 12: La conducta suïcida. Aspectes clínics de la conducta suïcida. Epidemiologia. Factors de risc. Tractaments eficaços. Abordatges preventius.

AVALUACIÓ:

- Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen.
- Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments:

- 20%
- Sistema d'avaluació Ponderació Assistència i participació Seminaris, estudi de casos, debats,...
  - Activitats de simulació i exposició Entrevista, role?playing,... 40%
  - Dissenys d'intervencions psicològiques Redacció d'informes 30%
  - Autoavaluació Competències assignatura ?10%

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica

- Asociación Psiquiátrica Americana (2014). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (DSM?5). Barcelona: Elsevier (original, 2013).
- Asociación Psiquiátrica Americana (2014). DSM?5: Breviario. Criterios diagnósticos. Barcelona: Elsevier (original, 2013).
- Organización Mundial de la Salud (1992). Trastornos mentales y del comportamiento (CIE?10). Madrid: Méditor.
- Guías de la práctica clínica del sistema Nacional de Salud, <http://portal.guiasalud.es>
- Guías de práctica clínica del National Institute for Health and Care Excellence (NICE), <http://www.nice.org.uk>
- Guías de práctica clínica de la American Psychiatric Association, <http://psychiatryonline.org/guidelines.aspx>
- Eguíluz, I. y Segarra, R. (Eds.) (2012). Introducción a la psicopatología. Una visión actualizada (3a edic.). Madrid. Panamericana.
- Vallejo Ruiloba, J. (Ed.) (2011). Introducción a la psicopatología y la psiquiatría (7a edic.). Barcelona: Elsevier.
- Labrador, F. J. y Crespo, M. (Eds.) (2012). Psicología clínica basada en la evidencia. Madrid: Pirámide. ??30
- Pérez, M., Fernández?Hermida, J. R., Fernández, C. y Amigo, I. (Eds.)(2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces. Vol 1, 2 y 3. Madrid: Pirámide..
- Mace, C., Moorey, S. y Roberts, B. (2005). Guía práctica de terapias psicológicas. Guía crítica para los clínicos. Barcelona. Ariel.
- Nathan, P. E., Gorman, J. M. (Eds.) (2007). A Guide to Treatments that Work (3rd Ed). New York: Oxford University Press.

Psicoteràpia i Tècniques Avançades d'Intervenció Psicològica II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Dolores Riesco Miranda

OBJECTIUS:

Presentació

L'objectiu general d'aquest mòdul és saber identificar els factors de risc de les alteracions i trastorns mentals i aprendre a escollir i aplicar els tractaments basats en l'evidència científica per cadascun d'aquests. També es pretén aprofundir en la correcta administració de les diferents proves psicodiagnòstiques per a complementar diagnòstics i adquirir competències que permetin desenvolupar programes de prevenció com a intervencions psicològiques que són.

Objectius

- Valorar en profunditat els factors psicològics, biològics i socials associats a les alteracions i trastorns mentals, així com els procediments per avaluar i intervenir-hi a nivell individual, grupal, familiar i/o comunitari.
- Conèixer els principals models psicopatològics dels trastorns mentals.
- Integrar els principals instruments d'avaluació i els processos de diagnòstic.
- Conèixer i saber aplicar els tractaments avançats de base empírica als diferents trastorns i alteracions mentals.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Identifica els factors de risc i conèixer els protocols adequats d'actuació en els diferents factors de risc.
- Coneix les tècniques, els procediments i protocols basant-se evidència científica.
- Dissenyar programes d'intervenció psicològica de forma completa i en profunditat tenint en compte les característiques individuals i les característiques contextuais; entorn familiar, escolar i social.
- Aplica programes d'intervenció psicològica de forma correcta a partir de la revisió bibliogràfica sobre el tema i en base a evidències.
- Planifica, elabora i dissenya la intervenció psicoterapèutica de forma adequada en els trastorns mentals.

- Actualitza en profunditat els avenços en el tractament psicoterapèutic dels trastorns mentals.
- Dissenya intervencions psicològiques preventives de forma correcta en psicologia de la salut.
- Coneix les intervencions psicològiques adequades en malalties cròniques, discapacitat i envelliment.
- Identifica línies d'innovació i recerca aplicades a l'àmbit d'estudi.
- Utilitza el llenguatge audiovisual i les seves diferents recursos, per expressar i presentar continguts vinculats al coneixement específic de l'àmbit.
- Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament (individual i col·lectiu) coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què es disposa.
- Aplica i integra les seves coneixement per a la resolució de problemes en entorns nous incloent contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats.
- Avalua i selecciona la teoria científica adequada i la metodologia precisa per formular judicis incloent una reflexió sobre la responsabilitat social ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas.

CONTINGUTS:

TEMA 13: Trauma infantil i dissociació patològica. Epidemiologia. Bases neurobiològiques del trauma infantil. Teoria del aplego. Repercussions del trauma precoç en la salut física i mental de l'adult. Concepte històric de dissociació. Teoria de la dissociació estructural de la personalitat. Escales de mesura de la dissociació: DES, SCID-D

TEMA 14: Trastorns per estrès post-traumàtic. Psicopatologia. Tipus de TPET. Neurobiologia. Casos clínics. Tractament farmacològic i EDMR.

TEMA 15: Trastorns de la personalitat. Tipologies. Patrons de conducta. Avaluació i diagnòstic. Tractaments.

TEMA 16: Trastorn Límit de la Personalitat des de la perspectiva del trauma. Psicopatologia. Trastorn límit des de la perspectiva del trauma o trastorn de l'aplego. Casos clínics. Tractaments eficaços.

TEMA 17: Trastorns conversius i trastorns dissociatius. Concepte i classificació DSM5. Trastorn dissociatiu d'identitat. Casos clínics. Tractament seqüenciat.

TEMA 18: Trastorns de la Conducta Alimentària. Descripció clínica. Epidemiologia. Factors de vulnerabilitat. Models explicatius. Tècniques d'avaluació. Tractaments eficaços.

TEMA 19. Activitats preventives. Nivells de prevenció. Promoció en Salut Mental. Riscos intrínsecs a la prevenció. Programes de prevenció eficaços.

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen.

Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts.

L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments:

Sistema d'avaluació

? **Ponderació** ??

20%	Assistència i participació seminaris,
??	estudi de casos,debats,...
role-playing,... 40%	Activitats de simulació i exposició, entrevista,
d'informes ?? 30%	Dissenys d'intervencions psicològiques, redacció
?10%	Autoavaluació Competències assignatura ??

BIBLIOGRAFIA:

- Labrador, F.J. y Crespo, M. (Eds.) (2012). Psicología clínica basada en la evidencia. Madrid: Pirámide.
- Linehan, M.M., Bohus, M., y Lynch, T. (2007). Dialectical behavior therapy for pervasive emotion dysregulation: theoretical and practical underpinnings. In J.J. Gross (Ed). Handbook of emotion regulation (pp. 581-605). New York: Guildford Press.
- García-Palacios, A. (2009). El tratamiento del trastorno límite de la personalidad por medio de la terapia dialéctica comportamental. En V. Caballo (Ed). Manual de trastornos de la personalidad. Madrid. Síntesis.
- Medalia, A., Revheim, N., y Herlands, T. (2009). Cognitive remediation for psychological disorders: therapist guide. New York: Oxford University Press.
- Maganto, C. (2011a). Trastorno de conducta alimentaria en niños y adolescentes. En Mª T. González (Coord). Psicología clínica de la infancia y adolescencia (pp. 105-147). Madrid. Pirámide.
- Maganto, C. y Garaigordóbil, M. (2013). Factores asociados a los trastornos de conducta alimentaria. San Sebastián: Ediciones Zorroaga.

ASSIGNATURES D'ESPECIALITATS

Atenció i Intervenció en Transtorns de l'Espectre Autista

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

OBJECTIUS:

L'objectiu general d'aquest mòdul és aprofundir en el concepte i descripció clínica del trastorn de l'espectre de l'autisme (TEA), conèixer els processos i eines pel seu diagnòstic i plantejar les estratègies i tècniques d'intervenció que existeixen actualment a la xarxa pública i privada. Així mateix, es pretén desenvolupar competències que permetin l'elaboració de programes de prevenció i intervenció individualitzats.

RESULTATS D'APRENTATGE:

? Actualitzar el coneixement sobre les característiques i els símptomes del TEA ? Conèixer els factors de risc i les senyals d'alarma precoces de TEA ? Saber el protocol d'actuació en cas de sospita de TEA: de la detecció al diagnòstic i la intervenció ? Dissenyar, aplicar i interpretar un procés de diagnòstic de TEA: proves, anàlisi i treball interdisciplinari. ? Reflexionar sobre la importància de la devolució diagnòstica a la família. ? Conèixer els principals programes d'intervenció en TEA amb major evidència científica dins la xarxa pública i privada ? Dissenyar programes d'intervenció psicològics i educatius individualitzats: valorar els factors individuals, familiars i socials. ? Identificar línies d'innovació i recerca aplicades a l'àmbit d'estudi. ? Utilitzar el llenguatge audiovisual i altres recursos, per expressar i presentar continguts vinculats al coneixement específic de l'àmbit. ? Defineix objectius d'aprenentatge propis i dissenya processos de desenvolupament (individual i col·lectiu) coherents i realistes amb els mateixos objectius i el temps de què es disposa. ? Aplica i integra les seves coneixements per a la resolució de problemes en entorns nous incloent contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats. ? Avalua i selecciona la teoria científica adequada i la metodologia precisa per formular judicis incloent una reflexió sobre la responsabilitat social ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas.

CONTINGUTS:

TEMA 1: El Trastorn de l'espectre de l'autisme: Descripció clínica del trastorn, simptomatologia i principals teories explicatives. TEMA 2: Diagnòstic del TEA: Procés de diagnòstic, principals eines i test (ADOS, ADI-R i tests cognitius), devolució de resultats. Senyals d'alarma i detecció precoç del TEA. TEMA 3: Intervenció en TEA: Intervencions terapèutiques: intervenció precoç, psicoteràpia individual i grupal. Intervencions familiars. TEMA 4: Escolarització en TEA: Models d'escolarització i acompanyament educatiu.

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen. Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. Els criteris d'avaluació s'establiran a l'inici de l'assignatura. L'assignatura s'avalua a través dels

següents instruments:

1. Assistència i participació Seminaris, estudi de casos, debats, treball en grup a partir del cas: 20%
2. Activitats de simulació i exposició Entrevista, role?playing: 40%
3. Dissenys d'intervencions psicològiques Redacció d'informes: 30%
4. Autoavaluació: 10%

BIBLIOGRAFIA:

Asociación Psiquiátrica Americana (2014). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (DSM-5). Barcelona: Elsevier (original, 2013). Lai, M.C., Lombardo M., Baron-Cohen, S., (2014). Autism. *Lancet*. 383 (9920): 896-910. [http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(13\)61539-1](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(13)61539-1) Direccio? General de Regulacio?, Planificacio? i Recursos Sanitaris, Generalitat de Catalunya. (2012) Pla director de salut mental i addiccions. Pla d'atencio? integral a les persones amb trastorn de l'espectre autista (TEA). Barcelona. Equip Centre Especial Carrilet. (2012). Comprensió y abordaje educativo y terapéutico de TEA. Barcelona: Horsori. Farrés, N (2014). Confluència de les vessants educativa i terapéutica per al treball amb infants amb TEA: de l'emoció a la cognició. *Revista Desenvolupa*, num 38, pag 1-15. Guías de práctica clínica del National Institute for Health and Care Excellence (NICE), <http://www.nice.org.uk> Organización Mundial de la Salud (1992). Trastornos mentales y del comportamiento (CIE-10). Madrid: Méditor. Viloca L. (2012) El niño autista: detección, evolución y tratamiento. Barcelona: Edicions Carrilet. Peeters, T. (2012). Autismo: de la comprensión teórica a la intervención educativa. Ávila: autismo Ávliá. Rogers, S., Dawson, G. (2015). Modelo Denver de atención temprana para niños pequeños con autismo. Ávila: Autismo Ávila.

Intervenció Familiar Sistèmica

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- àngel Serra Jubany

OBJECTIUS:

En l'àmbit de la psicologia sanitària és necessari l'abordatge dels diferents trastorns mentals. A més d'una intervenció individual que tingui en compte la simptomatologia dels pacients, és fonamental considerar el context de l'individu que sol·licita ajuda psicològica.

La família és el nucli de socialització primària i proporciona els primers aprenentatges interpersonals. És el context relacional i afectiu de més influència en l'individu. És per això, que és imprescindible conèixer-lo i desenvolupar un abordatge terapèutic que inclogui tant la persona diagnosticada com el seu entorn familiar. La família pot ésser un recurs per la millora dels pacients, però també pot formar part de la problemàtica a tractar.

Pel psicòleg sanitari, conèixer els diferents tipus de famílies, les seves característiques, el tipus de comunicació i relació constitueixen eines indispensables. També es fonamental saber realitzar un diagnòstic relacional i entendre les relacions amb els diferents diagnòstics clínics. Un altre element fonamental, és saber realitzar entrevistes i intervencions familiars, així com amb la xarxa de professionals.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identificar els àmbits d'aplicació d'estratègies relacionals dins de la psicologia sanitària.
2. Conèixer les característiques comunicacionals saludables i patològiques en els diferents tipus de famílies.
3. Conèixer el paper del psicòleg sanitari amb els pacients diagnosticats i el seus familiars.
4. Capacitat teòrica-pràctica bàsica per treballar com a psicòleg sanitari i intervenir des de l'enfocament sistèmic en una àmplia gama de casos en els diferents trastorns mentals.
5. Capacitat de realitzar un diagnòstic relacional i familiar.
6. Capacitat de planificar i realitzar una entrevista relacional.
7. Capacitat per definir els objectius i elaborar un pla d'intervenció en funció del context i el rol professional (prevenció, tractament, assessorament, etc.)
8. Conèixer eines relacionals que ajuden a produir un canvi en els pacients i en les seves famílies.

CONTINGUTS:

Part Teòrica de l'enfocament sistèmic

Bloc I. Fonaments Teòrics

Tema 1.1. Història de la Teràpia familiar. Ecologia del desenvolupament humà. Teoria General de Sistemes. Cibernètica.

Tema 1.2. Teoria de la Comunicació Humana. Canvi. Teoria de la Personalitat .

Bloc II. Diagnòstic Relacional

Tema 2.1. Comunicació a la família. Cicle vital de la família. Característiques Estructurals. Organització familiar.

Tema 2.2. Diagnòstic relacional: Parentalitat i conjugalitat. Funcionalitat i Disfuncionalitat Familiar. Genograma familiar i mapa relacional.

Bloc III. Tipologia familiar.

3.1. Tipus de famílies i famílies en crisi

3.2. Famílies amb depressió i famílies amb ansietat.

3.4. Famílies amb Psicosi.

3.5. Famílies amb trastorns de vinculació social (trastorns de personalitat).

3.6. Drogodependència i família.

3.7. Famílies multi-problemàtiques.

3.8. Violència i família.

Part Practica

Bloc IV. Teoria i tècnica de l'entrevista relacional.

4.1. Tipus de contextos d'intervenció i característiques. Lliscament del context.

4.2. Derivació i demanda. Primers contactes: la fitxa telefònica.

4.3. L'entrevista familiar. Desenvolupament de l'entrevista.

4.4. Protocol de tres primeres entrevistes per realitzar un diagnòstic relacional

Bloc V. Tècniques d'intervenció.

5.1. Tècniques Estratègiques.

5.2. Tècniques Estructurals.

5.3. Tècniques Paradoxals.

5.4. Tècniques Narratives i constructivistes.

5.5. Treball en xarxa.

BIBLIOGRAFIA:

Ausloos, H. (2005) Las capacidades de las familias. Herder. Cancrini, L. (1996) La caja de Pandora. Manual de Psiquiatría y Psicopatología. Paidós. Haley (1980) Terapia para Resolver Problemas. Amorrortu. Linares, J.L. (2012) Terapia Familiar Ultramoderna. La inteligencia Terapéutica. Herder Minuchin, S., Fishman, C. (1992) Técnicas de terapia familiar. Paidós. Watzlawick, P. , Beavin, y Jackson, D. (1967) Teoría de la comunicación humana. Ed.Herder, Barcelona 1981.

Intervenció Neuropsicològica

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- àngel Serra Jubany

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és conèixer les aplicacions clíniques de la neuropsicologia, tant en la vessant d'avaluació com d'intervenció. La neuropsicologia es pot definir com la disciplina que estudia la relació entre els processos psicològics (processos cognitius superiors, conducta i emoció) i les seves bases cerebrals. La neuropsicologia clínica és la disciplina que permet avaluar els dèficits cognitius, així com els canvis conductuals i emocionals i intervenir-hi. Aquests dèficits i canvis poden estar associats a: ? Malalties neurològiques que afectin el cervell (demències, esclerosi múltiple, epilèpsia). ? Dany cerebral sobrevingut (ictus, traumatisme cranioencefàlic, infeccions, tumors cerebrals). ? Trastorns psiquiàtrics. ? Disfunció cerebral secundària a altres causes (drogodependència, infecció per VIH...). Dintre d'un enfocament biopsicosocial, destacarem la importància del context social de la persona en la manifestació dels dèficits neuropsicològics, així com en la seva avaluació i en la intervenció enfocada a maximitzar l'autonomia i la qualitat de vida de la persona.

RESULTATS D'APRENTATGE:

? Mostrar capacitat d'aplicar els models i teories actuals neuropsicològiques en la pràctica clínica. ? Respecte a l'avaluació neuropsicològica o Poder planificar-la, en funció dels objectius de l'avaluació i les característiques de la persona. o Saber analitzar i interpretar els seus resultats. ? Respecte a la intervenció neuropsicològica o Ser capaç de definir-ne els objectius i fites. o Elaborar el pla d'intervenció neuropsicològica. o Saber seleccionar i aplicar les principals tècniques d'intervenció efectives i contrastades empíricament. o Avaluar-ne els resultats i poder redefinir-ne els objectius.

CONTINGUTS:

- 1.- Introducció a la neuropsicologia clínica (1 hora lectiva)
- 2.- Avaluació neuropsicològica (6 hores lectives)
Bases teòriques i principis de l'avaluació neuropsicològica
Instruments d'avaluació neuropsicològica
Importància dels aspectes sociofamiliars i culturals
Interpretació de resultats
Avaluació enfocada a la intervenció neuropsicològica
- 3.- Intervenció neuropsicològica (7 hores lectives)
Bases teòriques i principis de la intervenció neuropsicològica
Estratègies d'intervenció

Evidència empírica per processos cognitius
Importància dels aspectes sociofamiliars i culturals
Mesures d'eficàcia de la intervenció

4.- Principals àmbits d'intervenció neuropsicològica en persones adultes i gent gran (3,5 hores lectives)

Malalties neurològiques que afectin el cervell (demències, esclerosi múltiple, epilèpsia).
Dany cerebral sobrevingut (ictus, traumatisme cranioencefàlic, infeccions, tumors cerebrals).
Trastorns psiquiàtrics.

Disfunció cerebral secundària a altres causes (drogodependència, infecció per VIH...).

5.- Neuropsicologia clínica infantil i juvenil (3,5 hores lectives)

Avaluació

Intervenció

Principals àmbits d'intervenció neuropsicològica

AVALUACIÓ:

La puntuació final de la assignatura serà el sumatori de la puntuació en les següents tasques: ? Examen dels continguts (60%). Preguntes curtes i/o d'elecció múltiple referents al contingut teòric de la matèria. Pot incloure també preguntes respecte a algun cas que es presentés a l'examen, que impliqués l'aplicació d'alguns dels continguts de la matèria. Les preguntes d'elecció múltiple constaran de 4 opcions i tindran una única resposta correcta; hi penalitzaran els errors. ? Desenvolupar i exposar a classe algun contingut de forma individual o grupal (màxim 3 persones) algun contingut teòric o pràctic relacionat amb la matèria (30%). ? Treball individual d'un cas (10%). Per aprovar l'assignatura, caldrà haver aprovat l'examen.

BIBLIOGRAFIA:

Bernabeu, M. i Roig T. (1999). La rehabilitación del traumatismo craneoencefálico: un enfoque multidisciplinar. Barcelona: Fundació Institut Guttmann. Bruna, O., Roig, T., Puyuelo, M., Junqué, C. i Ruano Á. (coordinadors, 2011). Rehabilitación neuropsicológica. Barcelona: Elsevier Masson. Heilman K.M. i Valenstein E. (editors, 2012). Clinical Neuropsychology. 5a. edició. Nova York: Oxford University Press. Lezak, M.D., Howieson, D.B., Bigler, E.D. i Tranel, D. (2012). Neuropsychological Assessment. 5a. edició. New York: Oxford University Press. Penadés, R. i Gastó C. (2009). El tratamiento de rehabilitación neurocognitiva en la esquizofrenia. Barcelona: Herder Editorial. Tirapu Ustároz, J., Ríos Lago, M. i Maestú Unturbe M. (coordinadors, 2011). Manual de Neuropsicología. 2a. edició. Barcelona: Viguera Editores.

Intervenció Psicoterapèutica a través de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- àngel Serra Jubany

OBJECTIUS:

Les TIC han modificat d'una forma dràstica la vida quotidiana de la gran majoria de les persones. Tecnologies i aplicacions que fins fa pocs anys encara havien de fer la seva irrupció (per ex.: smartphones, wearables, eines de la Web 2.0 i els social media, etc.) s'han integrat en el dia a dia de l'usuari. El camp de la Psicologia General Sanitària no és aliè a aquestes noves tendències i, des de fa varis anys, la tecnologia s'ha començat a utilitzar per a millorar l'eficàcia i l'eficiència dels actuals programes d'intervenció psicològica. Es tracta d'eines i recursos cada cop més assequibles, senzills d'utilitzar i que, sens dubte, obren un amplí ventall de noves possibilitats al Psicòleg Sanitari. Avui en dia, i en el marc d'una societat altament tecnològica, es fa necessari que el professional de la salut mental es comenci a familiaritzar amb les possibilitats, avantatges, reptes i limitacions que ofereixen les TIC per a l'àrea de la intervenció sanitària. Cal destacar que ens trobem davant d'una àrea de coneixement que s'està començant a consolidar com una part fonamental de l'entrenament del Psicòleg Sanitari així com de les seves habilitats i competències bàsiques. Precisament, la present assignatura té com a objectiu fonamental donar a conèixer, des d'un punt de vista pràctic, els usos i aplicacions clíniques de les TIC per a la prevenció, l'avaluació i el tractament psicològic. Al llarg de la mateixa es revisaran els principals recursos, metodologies i protocols que permetran a l'estudiant utilitzar les TIC en la seva pràctica professional d'una forma adequada i amb una elevada eficàcia clínica.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

? Mostra capacitat per a aplicar les tecnologies més emergents a la seva pràctica clínica diària. ? Té les habilitats i coneixements necessaris per a utilitzar les TIC dintre del marc de la Teràpia Cognitivo-Conductual (TCC) i la teràpia basada en evidències. ? Sap identificar, analitzar i seleccionar aplicacions tecnològiques per a incrementar l'eficàcia dels actuals programes d'intervenció i millorar la qualitat de vida dels pacients. ? Aplica les TIC per a planificar i desenvolupar nous programes de prevenció, diagnòstic i/o tractament psicològic. ? Coneix els usos, les possibilitats i les limitacions que ofereixen les TIC en l'àmbit de la Psicologia Sanitària. ? Entén i aplica correctament els conceptes de confidencialitat i seguretat al utilitzar les TIC en contextos terapèutics. ? Integra el seu coneixement sobre problemàtiques socials i de la salut actuals al desenvolupament de noves solucions tecnològiques. ? Sap com començar a dissenyar i desenvolupar les seves pròpies aplicacions i projectes tecnològics. ? Aplica procediments propis de la investigació científica en el desenvolupament de la seva activitat professional.

CONTINGUTS:

1.- Introducció a l'ús de les TIC en Psicologia General Sanitària. 1.1 El sorgiment de la e-teràpia. 1.2 Taxonomia de les tecnologies al servei del Psicòleg Sanitari. 1.3 Avantatges, reptes i limitacions en l'ús de les TIC en el marc de la intervenció sanitària. 1.4 Aspectes legals, socials i ètics. 2- La teràpia on-line. 2.1 Introducció a la intervenció psicoterapèutica on-line. 2.2 Sistemes de videoconferència i correu electrònic segurs. 2.2 Protocols d'avaluació i tractament computeritzats. 2.4 Ús de la web 2.0 i les xarxes socials per a la prevenció, l'avaluació i el tractament psicològic. 3- L'ús de Smartphones, Wearsables i Gadgets. 3.1 La prescripció d'Apps i l'ús de diaris electrònics. 3.2 Monitorització cognitiva, fisiològica i motora en entorns naturals. 3.3 Revisió i anàlisi d'Apps per a la prevenció, l'avaluació i el tractament psicològic. 3.4 Tendències de futur. 4- Realitat Virtual (RV) i Realitat Augmentada (RA) en la intervenció psicoterapèutica. 4.1 Components d'un equip estàndard de RV i RA. 4.2 Ús de la RV i la RA per a l'avaluació i el diagnòstic psicològic. 4.3 Tractaments d'alta intensitat basats en l'ús de la RV i la RA. 4.4 La RV i RA en la clínica infanto-juvenil 4.5 Disseny i desenvolupament d'una aplicació tecnològica.

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen. La puntuació final vindrà determinada per la puntuació en les següents tasques: ? Assistència i participació a les classes presencials (10%). ? Desenvolupar i exposar a classe de forma grupal (grups de 3-4 estudiants) una solució tecnològica que doni resposta a una problemàtica social i/o sanitària específica. ? Examen teòric-pràctic (60%). Preguntes d'elecció múltiple i resolució d'un estudi de cas. Les preguntes d'elecció múltiple constaran de 4 opcions de resposta i els errors penalitzaran un 0.25. Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat l'examen.

BIBLIOGRAFIA:

? Botella, C., Baños, R., García-Palacios, A., Quero, S., Guillén, V. & José Marco, H. (2007). La utilización de las nuevas tecnologías de la información y la comunicación en psicología clínica. UOC papers. Revista sobre la Sociedad del Conocimiento, 4, 32-41. ? Marks, I. Cavanagh, K. i Gega, L. (2007). Hands-on Help. Computer-aided Psychotherapy. Psychology Press. ? Matute, H. i Vadillo, M.A. (2012). Psicología de las Nuevas Tecnologías. Madrid: Editorial Síntesis. ? Miller, G. (2012). The Smartphone Psychology Manifesto. Perspectives on Psychological Science, 7(3), 221-237. ? Riva, G., Vatalaro, F., Davide, F. i Alcañiz, M. (Comp.) (2005). Ambient Intelligence: The Evolution of Technology, Communication and Cognition Towards the Future of Human-Computer Interaction. IOS PRESS: Amsterdam. ? Rizzo, S. i Bouchard, S. (2015). Virtual Reality Technologies for Health and Clinical Applications: Psychological and Neurocognitive Interventions. Springer Editions: Los Angeles.

Psicooncologia

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

OBJECTIUS:

L'objectiu general d'aquest mòdul és el de desenvolupar coneixements i habilitats clíniques que permetin optimitzar la qualitat de vida del pacient amb càncer i de la seva família.

En els últims anys s'ha posat de manifest la necessitat de proporcionar atenció psicològica als pacients oncològics i als seus familiars, en els diferents moments de la malaltia: durant el procés diagnòstic, tractament, supervivència, recaiguda, fase final de vida i dol, tant en los serveis hospitalaris, unitats de cures pal·liatives, com en fundacions i associacions. Això fa que vagi augmentant la demanda de psicòlegs formats professionalment perquè puguin treballar en els diferents dispositius.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- ? Coneix les tècniques, els procediments i protocols basant-se evidència científica.
- ? Disseny program de intervenció psicològica de forma completa i en profunditat tenint en compte les característiques individuals i les característiques contextuais; entorn familiar i social.
- ? Aplica program de intervenció psicològica de forma correcta a partir de la revisió bibliogràfica sobre el tema i en base a evidències.
- ? Planifica, elaborar i dissenya la intervenció psicoterapèutica de forma adequada.
- ? Disseny intervencions psicològiques preventives de forma correcta en psicologia de la salut.
- ? Coneix les intervencions psicològiques adequades en la malaltia oncològica.
- ? Identifica línies d'innovació i recerca aplicades a l'àmbit d'estudi.
- ? Utilitza el llenguatge audiovisual i les seves diferents recursos, per expressar i presentar continguts vinculats al coneixement específic de l'àmbit.
- ? Aplica i integra les seves coneixement per a la resolució de problemes en contextos de caràcter multidisciplinari i especialitzats.

CONTINGUTS:

TEMA 1. Conceptes bàsics sobre el càncer.

- 1.1 Epidemiologia
- 1.2. Factors de risc
- 1.3. Program de cribratge
- 1.4. Procés Diagnòstic
- 1.5. Tractaments oncològics
- 1.6. Consell genètic oncològic
- 1.7. Cures pal·liatives

TEMA 2. Etapes evolutives de la malaltia oncològica

- 2.1. Diagnòstic
- 2.2. Tractament
- 2.3. Post-tractament
- 2.4. Recidiva
- 2.5. Situació terminal
- 2.6 Aspectes psicològics associats a diferents localitzacions tumorals

TEMA 3. Alteracions psicològiques i psiquiàtriques en el pacient oncològic

- 3.1. Trastorns d'adaptació
- 3.2. Depressió i suïcidi
- 3.3. Trastorns d'ansietat
- 3.4. Estrès posttraumàtic
- 3.5. Trastorns orgànics

TEMA 4. Avaluació psicològica del pacient oncològic i dels seus familiars

TEMA 5. Intervenció psicològica en el càncer

- 5.1. Intervenció individual
- 5.2. Intervenció parella
- 5.3. Intervenció familiar
- 5.4. Intervenció grupal

TEMA 6. Aspectes psicològics de la malaltia terminal

TEMA 7. El tractament del dol: assessorament psicològic i teràpia

TEMA 8. Prevenció del burnout en els professionals sanitaris

AVALUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura és necessari assistir almenys al 80% de les classes presencials, i participar activament en les activitats que s'hi desenvolupen.

Per aprovar l'assignatura s'hauran d'aprovar cadascuna de les parts. L'assignatura s'avalua a través dels següents instruments:

Sistema d'avaluació Ponderació

Assistència i participació

Seminaris, estudi de casos, debats, ? 30%

Activitats de simulació i exposició

Entrevista, role?playing, ? 30%

Dissenys d'intervencions psicològiques Redacció d'informes 30%

Autoavaluació Competències assignatura 10%

BIBLIOGRAFIA:

Asociación Psiquiátrica Americana (2014). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (DSM-5). Barcelona: Elsevier (original, 2013).

Arranz P, Barbero; Barreto P i Bayés R. (2005). Intervención emocional en cuidados paliativos. Modelo y

protocolos. Barcelona: Ariel Ciencias Mèdicas

Baider L, Cooper CL; Kaplan De-Nour A. (2000). Cancer and the family. England: Wiley

Bartley T. (2013) Terapia cognitiva basada en mindfulness para el càncer. Bilbao: Desclée de Brouwer

Brennan J. (2001). Adjustment to càncer-coping or personal transition?. *Psycho-oncology*, 10:1-18

Cabodevilla I (2014). Guía no farmacológica de atención en enfermedades avanzadas. Cuidados paliativos integrales. Bilbao: Desclée de Brouwer

Cruzado JA. (2014) Manual de Psicooncología. Tratamientos psicológicos en pacientes con càncer. Madrid: Piràmide.

Die Trill M (2003). Psico-oncología. Editorial ADES

Guías de práctica clínica del National Institute for Health and Care Excellence (NICE), <http://www.nice.org.uk>

Haber S (comp). (2000). Càncer de mama. Manual de tratamiento psicológico. Barcelona. Paidós

Holland J & Lewis Sh. (2009). La cara humana del càncer: vivir con esperanza, afrontar la incertidumbre. Barcelona: Herder.

Moorey S & Greer S. (2006). Cognitive behaviour therapy for people with cancer. Oxford University Press

Okun BF. (2001) Ayudar de forma efectiva. Counseling. Barcelona: Paidós

Payas A. (2010). Las tareas del duelo: Psicoterapia del duelo desde un modelo integrativa-relacional. Paidós

Tedeschi RG; Park C i Calhoun LG. Posttraumatic Growth. Positive Changes in the aftermath of Crisis. London: LEA

?